

# Utvecklingscenter

fritid för tillväxt

Nyhetsbrev från Utvecklingscenter Ungdom & Fritid nr 04 / 2006



## Bilder från Nordisk Ungdomskonferans



Open College Network - OCN  
Fritidens betydelse för en region  
Strategi och utveckling i ungdomsverksamhet

**NR.4**



LEDARE

## Hur blir man motiverad?

Genom utmaningar? Genom att få presenter? Kanske en utskällning? Eller en klapp på axeln? Det kan säkert se olika ut. Men oavsett vad som får oss att trigga igång så är motivation en viktig drivkraft. I grunden kanske det handlar om att se sig själv i ett större sammanhang och bestämma mig för att just det jag gör är viktigt och avgörande.

Som ni känner till pågår det ett arbete med kompetens- och kvalitetsutveckling i länet. Förstudien är nu avslutad och rapporten klar. I den framgår bland annat vilket kompetensbehov som finns bland olika yrkesgrupper. Inom ramen för projektet i Västerbotten kommer det att hända saker under 2007 men det pågår också insatser på nationell nivå t.ex. den fortbildning som presenteras i Nyhetsbrevet.

Förhoppningsvis blir ni redan nu motiverade. Och förhoppningsvis leder det till praktiskt handling och jag säger bara- glöm inte bort att anmäla er!

Elisabeth Nilsson

Utvecklingscenter Ungdom & Fritid

## Strategi och utveckling i ungdomsverksamhet

Ungdomsstyrelsen erbjuder en utbildningskurs (4x3 dagar 2007) inom ramen för satsningen på förebyggande och främjande ungdomsverksamhet. Fortbildningen sker i samverkan med Sveriges Socialchefer, Chefsföreningen för fritids- och kulturchefer samt Sveriges Kommuner och Landsting och genomförs på fyra folkhögskolor i landet. De olika folkhögskolorna står för värdskap och kursledare. I Västerbotten kommer kursen att genomföras på Vindelns Folkhögskola med start 12-14 mars 2007.

Målgruppen är personer som har en samordnande, strategisk och utvecklande roll för exempelvis fritidsgårdar, drogprebyggande insatser eller andra förebyggande eller främjande insatser på ungdomars fritidsarena. Även personer med liknande funktioner inom organisationslivet är välkomna att delta. Kursen är uppdelad i fyra block med olika teman och med olika föreläsare. Sista anmälningdagen är **15 december 2006**.

Mer information om kursens syfte, form och arbetssätt, innehåll, kostnad samt anmälan finns på: [www.ungdomsstyrelsen.se](http://www.ungdomsstyrelsen.se)

## Är du med i det digitala nätverket?

Just nu är 530 deltagare registrerade från 127 kommuner/organisationer! Är du/ni en av dem? Om inte så är det hög tid att registrera er- det gör ni enkelt på [www.omungdom.nu/anm.htm](http://www.omungdom.nu/anm.htm). Som deltagare har du rätt att ställa frågor till andra i nätverket. Skriv din fråga i ett meddelande till [epost@omungdom.nu](mailto:epost@omungdom.nu). Andra har säkert synpunkter och kommentarer som du kan ha nytta av! Skicka också in ett tips om vad som är "på gång" i din verksamhet/kommun - stor eller smått - det kan vara av intresse för andra!

Nätverket Om Ungdom drivs i samverkan mellan Sveriges Kommuner och Landsting, sektionen för tillväxt och samhällsbyggnad, Sveriges Fritids- och Kulturcheferförening, Utvecklingscenter Ungdom & Fritid i Skellefteå samt Ungdomsstyrelsen.

## Nu drar vi igång

Ja, så heter Ungdomsstyrelsens konferensserie under våren 2007. Åtta konferenser på olika platser i landet för politiker och tjänstemän som jobbar med ungdomsfrågor. Under dagen presenteras regeringsrapporten om ungas fritid och kultur, det blir information om det nya EU-programmet Ung och Aktiv i Europa samt naturligtvis goda exempel inom ungdomsområdet av de lokala arrangörerna.

I Skellefteå landar konferensen onsdag 1 mars.

Mer information och anmälan hittar du på:

[www.ungdomsstyrelsen.se/konferens](http://www.ungdomsstyrelsen.se/konferens)

## Mats Trondman föreläser i Lycksele och Umeå

Ungdomsforskaren Mats

Trondman föreläser i Lycksele 12 februari 2007 och i Umeå 19 mars 2007 under temat "Kloka möten". Han kommer att tala om den förlängda ungdomstiden, dess konsekvenser och om att förstå barn- och ungdomstiden och vuxenrollen.

Anmälan och mer information finns på: [www.klaramera.se](http://www.klaramera.se)

## Kompetens- och kvalitetsutveckling i länet

Förstudien är nu avslutad och rapporten klar. I förstudien definieras vilka yrkesgrupper som arbetar med ungdomarna på deras fritid, vilken kompetens de har samt vilket kompetensbehov som finns bland yrkesgrupperna. Rapporten och insatserna kommer att presenteras i samband med Motivationseventet den 17 januari.

## Axplock från Umeå

- Nu är det klart. Från och med 1 januari 2007 är fritidsgårdarna i Umeå en del av fritidsnämndens ordinarie verksamhet. Socialnämnden beställer dock uppsökande verksamhet av fritidsnämnen motsvarande 3 årsarbetare.

- Är du intresserad att ta del av URIX rapporten? Kontakta i så fall [maria.almqvist@umea.se](mailto:maria.almqvist@umea.se)

- I Umeå pågår en kampanj som syftar till att ge underlag till och skapa dialog kring ett framtida ungdomspolitiskt handlingsprogram. Läs mer på: [www.umea.se/tycka](http://www.umea.se/tycka).

- Dessutom är den digitala Ungdomsportalen under utveckling. Läs och bli inspirerad på: [www.fritidsgardar.se](http://www.fritidsgardar.se)

## Motivationsevent 2007

Motivationseventet genomförs onsdagen 17 januari 2007 på Medlefors Folkhögskola i Skellefteå. Årets tema är Främjande ledarskap. Separat inbjudan kommer att skickas ut i början av december.

Mer information kommer att finnas på: [www.utvecklingscenter.se](http://www.utvecklingscenter.se)

# Open College Network



OCN eller Open College Network är en metod för att ackreditera lärande utanför den formella skolan. Metoden kommer ursprungligen från England men har funnits i Sverige sedan 2005. OCN Sweden AB har idag medlemmar från Luleå i norr till Helsingborg i söder och intresset för metoden växer ständigt. I stort kan OCN beskrivas som en metod för att ge det lärande som sker exempelvis i föreningar, på arbetsplatser och i utbildningsorganisationer det värde och erkännande det förtjänar. Möt Berith Markstedt, fritidskontoret, och Gerhard Degerfeldt, Klippan, några av dem som arbetar med metoden i Skellefteå.



## Hur kommer det sig att ni har valt att jobba med OCN-metoden?

Fritidsgårdarna har en lång historia med utbildning av heltids- och timanställda fritidsledare. Under åren har vi jobbat fram en modell som strukturerar upp verksamhetsårets olika fortbildningar/utbildningar som vi har valt att kalla för kvalitetscirkel.

Vi har ofta pratat om hur vi ska kunna validera den kunskap som våra ledare skaffar sig vid utbildningstillfällena och i det praktiska arbetet på gården. I samarbete med Utvecklingcenter så nappade vi på den modell som OCN-Sweden förmedlar.

Vi tycker att den skulle kunna vara en modell för att höja status och ge en typ av betyg/intyg för de som arbetar på fritidsgårdarna.

## Hur jobbar ni idag med OCN på fritidsgårdarna?

För ungefär ett år sen påbörjades en process i arbetet med OCN. Vi jobbar med att se helheten och håller just nu på att OCN-certifiera en grundkurs för timanställda fritidsledare. På sikt hoppas vi kunna OCN-certifiera helt vårt utbildningsår.

I övrigt så söker vi vägar för att föreståndarna ska säkerställa lärandet som sker bland de timanställda fritidsledarna. Det betyder t.ex. att föreståndarna utbildas till handledare i metoden eftersom deras roll kommer att vara viktig.

Det konkreta arbetet på fritidsgårdarna med de timanställda fritidsledarna har inte riktigt kommit igång men målet är att det skall ske inom ett år.

## Vilka är fördelarna med OCN-metoden i ert yrke jämfört med tidigare metoder?

Inga andra tidigare metoder har gett något löfte om betyg eller poäng vilket gör denna metod intressant. Om man tittar på hur

det verkar fungera i England så hoppas vi naturligtvis på att OCN ska få en status som ett alternativt betyg även här i Sverige.

Kan vi genom OCN hitta en metod som bevisar vikten av det icke formella lärandet så skulle det höja statusen för många inom vår yrkesgrupp. Därför är det viktigt att vi är med från starten.

De största fördelarna är att vi jobbar utifrån en modell som det finns många års erfarenhet av. Vi kan dra nytta av den och får hjälp med strukturen i vårt arbete.

## Hur ser ni på framtiden med ert arbete med OCN inom ert verksamhetsområde?

Vårt mål och syfte med arbetet med OCN brukar vi beskriva så här:

- På fritidsgårdarna skall ungdomarna få möta välutbildad och kompetent personal.
- Personalen kvalitetssäkras genom att fritidsgårdarna arbetar utifrån en kvalitetscirkel.
- Efter 3 års arbete på fritidsgården skall den timanställda erhålla ett visst antal OCN-poäng. Detta skall leda till höjd status för personalgruppen timanställda fritidsledare.

Vår förhoppning är naturligtvis att OCN-poängen skall räknas eller ha betydelse när man söker jobb eller utbildning, till en början i Skellefteå.

## Vill du veta mer?

**Kontakta:**

[berith.markstedt@skelleftea.se](mailto:berith.markstedt@skelleftea.se)

[gerhard.degerfeldt@skelleftea.se](mailto:gerhard.degerfeldt@skelleftea.se)

eller gå in på [www.ocn.se](http://www.ocn.se)

**”Livet är en fest” 17-19 maj 2007  
i Skellefteå**

Utvecklingscenter Ungdom & Fritid  
Fritidskontoret Skellefteå kommun  
931 85 Skellefteå  
Telefon: 0910-73 53 24  
E-post: ungdomfritid@kommun.skelleftea.se

[www.utvecklingscenter.se](http://www.utvecklingscenter.se)

## NYHETER

# Har fritiden någon betydelse?

Det var det som konferensen "Fritidens betydelse för en region" vill försöka ge svar på. I mitten av oktober samlade LTU och Utvecklingscenter ett femtiotal deltagare till föreläsning och diskussion om fritidens betydelse. Moderator Anna Lafvas anslöt tonen direkt genom att hälsa välkommen till 4F-dagen som innebar att konferensen skulle handla om Fritid, Företagsamhet, Forskning och Framtid.

Dagens första invigningstalare var Lorentz Andersson. Han lyfte fram de nya programmen som en möjlighet att utveckla vår region och menade att turism och fritid får allt större dragningskraft. Dragningskraften kan också skapa konflikter mellan olika intressenter och det är viktigt att vara medveten om det. Landshövdingen betonade också vikten av kommunikationer, kommunal organisation, företagsamhet och inte minst utbildning/ forskning som viktiga ingredienser i utvecklingen av regionen.

Leif Gustafsson, fritidschef i Skellefteå, pratade om fritiden både som en del av samhällsbyggnad och som en affärsidé. Att fritidens utformning i en kommun har betydelse för etablering av både företag och människor är känt. När det gäller fritiden som affärsidé menade Leif att det inte är helt enkelt. De flesta företag är en blandning av fritid- och turismupplevelse och det finns en risk att utbudet liknar shoppingen i alla våra kuststäder. Konstnären är att sticka ut i mängden. Leif lyfte också betydelsen av utbildningar på olika nivåer inom fritidssektorn och att få till stånd forskning inom området. Han nämnde också olika idéer med ursprung i den praktiska verksamheten som har resulterat i produkter exempelvis en lift för målbarar.

Ulla Tebelius, professor från LTU Skellefteå och en av initiativtagarna till konferensen, berättade att det hade pågått vetenskapligt arbete inom fritidsområdet i Skellefteå sen 2002. Hennes uppdrag är bland annat att samordna verksamheter kring en forskningsmiljö och utveckla vetenskaplig kunskap kring fritid, turism och upplevelse. Idag läser 150 studenter olika nivåer av fritidsvetenskap i Skellefteå, i Piteå läser ett 70-tal elever olika program kring upplevelseproduktion som också är fritidsrelaterad och i Luleå pågår forskning inom den samhällsvetenskapliga institutionen. Det handlar om rekreation, aktivitet, lärande, erfarenhet, hälsa och livskvalitet som får olika betydelse. Sammantaget handlar det om att människor får med sig en resurs för framtiden. Ulla betonade också att forskning handlar om kunskapsproduktion. Den ska vara till för något och skapa nytta. Efter de olika inledningarna var det forskarnas tur att berätta om sin forskning.

Anna-Karin Kvist, LTU Luleå pratade om hur utländska besökare uppfattar mottagandet som

turister när de besöker Norrland. Mer om hennes slutsatser går att läsa om på [www.ltu.se/forskning](http://www.ltu.se/forskning) under publicerat och lic. avhandling nr 2005:07.

Hans Gelter från LTU i Piteå pratade om upplevelseproduktion i första hand kring natur- och kulturupplevelser samt musik och evenemang. Han menade att området upplevelseproduktion rör förutsättningar för upplevelser både ur producent- och konsumentperspektiv. I socio- kulturella sammanhang skapas upplevelser och det är ett samspel både med psykologiska som kognitiva mekanismer. Eventuella publiceringar går att hitta på [www.ltu.se/forskning](http://www.ltu.se/forskning)

Lena Forsberg har studerat flickor som är aktiva i stallmiljöer ur ett genusperspektiv. Hon har undersökt vad den erfarenhet de får i stallet, tillsammans med hästen, betyder för deras syn på sig själva och deras förhållningssätt inför framtida val. Intressant är också att flickornas intresse för ridning ger underlag för företagsamhet t.ex. försäljning av utrustning och prylar. Eventuella publiceringar går att hitta på [www.ltu.se/ske](http://www.ltu.se/ske)

Forskarnas presentation följdes av ett samtal tillsammans med en panel som bestod av Hans Gelter, Leif Gustafsson, Monica Holmgren, Thomas Norström samt Christina Rådelius. Under den diskussionen konstaterades bland annat att forskningen är ganska styrd och att det är ganska svårt att bedriva tillämpad forskning (det som "praktikerna" oftast vill ha) om det inte finns grundforskning.

Efter lunchen var det dags för företagen att inta scenen. De företag som var inbjudna hade på något sätt koppling till fritid. Först på scenen var Ragnar Granstrand från PopCore Film som är ett produktionsbolag som inriktar sig på kortfilmer, dokumentärer och musikvideor. Bolaget bildades 2003 av tre killar, Ragnar Granstrand, Linus Johansson och Anders Forsman, som flyttade tillbaka till sin hemstad. Läs mer på [www.popcorefilm.com](http://www.popcorefilm.com)

Thomas Norström berättade om äventyrshuset Boda Borg. Boda Borg kan beskrivas som en helt ny lagsport, där fysisk utmaning kombineras med intellektuell skärpa och kreativitet. Som i andra lagsporter måste man samarbeta för att bli framgångsrik. Läs mer på: [www.bodaborg.nu](http://www.bodaborg.nu)

Den sista företagsrepresentanten var en förening. Kjell Lindskog från Skellefteå Motor Sällskap som berättade om hur de drev sina olika verksamheter. Kjell lyfte också fram basnäringens behov av arbetstillfällen och menade att man skall locka människor och företag till regionen med bra fritid. Läs mer på [www.skelleftea-ms.se](http://www.skelleftea-ms.se)

Mycket klokt lyftes fram under dagen. Bland annat konstaterades att det finns olika aspekter på fritid och näring, att branschen kan uppfattas som spretig, att det skulle vara intressant att ta del av populärversioner av forskningsresultat, att fritid och upplevelser är en viktig del vid etablering och att det är av oerhörd stor vikt att olika professioner "belandar sig". Frågan är bara vad som ska hända sen? Och vem som ska ta ansvar att det händer något?

Conny Olofsson, fritidskonsulent från Vilhelmina kommun, var besökare under konferensen.

- Temat var viktigt och en tvärsektorieell belysning med dess berörda aktörer måste dras igång på detta sätt med exempelvis forskning som hjälp, påpekar Conny.

- Vi behöver gemensam draghjälp för att bättre hävda en fritidssektor som koordineras med övriga intressenter. Det är också bra med högre studier och forskningsresultat. Viktigt är att alla delar samordnas i en sorts övergripande planering, avslutar Conny.

## Nordisk Ungdomskonferans 2006

Tillsammans med sina nordiska vänorter i Finland och Norge genomförde Skellefteå en ungdomskonferans på temat "Hur kan vänortssamarbetet utvecklas med kopplingar till EU".

Ett tjugotal personer i olika åldrar samlades under tre dagar och diskuterade hur vänortssamarbetet skulle kunna utvecklas mellan de formella träffarna. Förutom en inventering av ländernas internationella erfarenhet samt andra vänorter utanför Norden diskuterades fördelarna med internationellt arbete och inom vilka områden ett eventuellt samarbete skulle ske. Det gavs också en kunskapsplattform om möjligheterna som finns inom olika EU-program. Dessutom tillbringande deltagarna en eftermiddag på Boda Borg för att lära känna varandra bättre och mer praktiskt utveckla samarbetet.

Målet för konferensen var att enas om ett gemensamt arbete med en tydlig ansvarfördelning mellan de olika länderna. Länderna enades om tre olika förslag och det första att genomföras är vildmarskliv och fjällvandring i Norge hösten 2007. För mer information kontakta: [osten.lovgren@skelleftea.se](mailto:osten.lovgren@skelleftea.se)